

Tisková zpráva, 11. 3. 2010

Vyjádření SÚRAO ke kontrolnímu závěru NKÚ kontroly č. 09/15

V období od června do prosince 2009 prováděl NKÚ kontrolu v SÚRAO, jejíž cílem bylo prověřit účelnost, hospodárnost a efektivnost hospodaření Správy úložišť radioaktivních odpadů s peněžními prostředky a s majetkem státu, s nimiž je tato organizační složka státu příslušná hospodařit. Kontrolovaným obdobím byly roky 2007 a 2008, v případě věcných souvislostí i předchozí období a období do ukončení kontroly. Ke kontrolnímu závěru podává SÚRAO následující vyjádření :

Rezervy na vyřazování jaderných zařízení

K zajištění dostatku peněžních prostředků na vyřazování určitého jaderného zařízení nebo pracoviště z provozu ukládá atomový zákon držitelům povolení povinnost tvořit ve stanovené výši rezervy, které lze použít pouze na přípravu a realizaci vyřazování. Od roku 2002 musí být uloženy na vázaném účtu a jejich použití podléhá schválení ze strany SÚRAO. SÚRAO kontroluje odhad nákladů na vyřazování jaderných zařízení a tvorbu rezerv na speciálních vázaných účtech. Ověřené odhady nákladů na vyřazování JE Dukovany ve výši 17,3 mld. Kč a na JE Temelín ve výši 13,7 mld. Kč vycházejí z odborně zpracované projektové dokumentace a byly expertně posouzeny. Samotná tvorba rezervy na vyřazování je rozložena do delšího časového období tak, aby prostředky na vyřazování byly k dispozici v době vyřazování. Ukončení vyřazování JE Dukovany se v současné době předpokládá v roce 2085, JE Temelín v roce 2088. Tvorba rezervy probíhá v souladu s platnou legislativou, ke konci roku 2008 měl provozovatel jaderných elektráren ČEZ uloženo na vázaných účtech celkem 6,3 mld. Kč. Riziko nedostatku prostředků na vyřazování by vzniklo pouze při předčasném ukončení provozu jaderných elektráren. V takovém případě by byl provozovatel jaderných elektráren povinen hradit náklady na vyřazování z jiných prostředků, případně z prodeje svých aktiv.

Odvody na jaderný účet

Prostředky na krytí nákladů na přípravu, výstavbu, provoz a uzavření hlubinného úložiště (HÚ), na úpravu vyhořelého jaderného paliva (VJP) do formy vhodné k uložení a na uložení VJP či vysoce aktivních odpadů budou hrazeny z jaderného účtu. Jaderný účet byl zřízen u ČNB a je spravován ministerstvem financí. Celkové náklady na přípravu hlubinného úložiště byly v referenčním projektu hlubinného úložiště vyčísleny na 47 mld. Kč. V současné době je nařízením vlády stanoven odvod ve výši 50 Kč/MWh vyrobenou v jaderných elektrárnách, ročně provozovatel jaderných elektráren ČEZ odvádí okolo 1,3 mld. Kč. Ke konci roku 2009 bylo na jaderném účtu 13,5 mld. Kč.

Tvorba prostředků na jaderném účtu odpovídá propočtům SÚRAO založeným na předpokládaných nákladech na vybudování HÚ a na předpokládané budoucí výrobě v jaderných elektrárnách. SÚRAO neeviduje žádné pohledávky za původci pro nesplacené odvody. Zhodnocování prostředků jaderného účtu zajišťuje ministerstvo financí, v roce 2009 činil hrubý výnos z investování prostředků jaderného účtu 435 mil. Kč.

Provoz úložišť radioaktivních odpadů

Krátkodobé nízko a středněaktivní odpady (RAO) tvoří objemově nejrozsáhlejší třídu. Vznikají v kapalně či pevné formě při provozu a vyřazování jaderných reaktorů a při nakládání se zdroji ionizujícího záření. Tyto RAO přestávají být radioaktivními během několika set let a proto je lze ukládat do přípovrchových úložišť. SÚRAO provozuje úložiště v areálu jaderné elektrárny Dukovany pro ukládání RAO z jaderné energetiky a úložiště Richard a Bratrství pro ukládání RAO z průmyslu, výzkumu a zdravotnictví. Provoz úložiště Dukovany je zajišťován dodavatelsky společností ČEZ. Atomový zákon v § 26 odstavci 4 ukládá SÚRAO zajišťovat svou činnost především výběrem dodavatelů na základě hodnocení zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany a ekonomické výhodnosti. V případě zajištění provozu úložiště Dukovany je pro SÚRAO ekonomicky výhodné zajišťovat provoz prostřednictvím kvalifikovaného dodavatele. Přejímku odpadů do úložiště a některé další činnosti, zejména kontrolní, jsou zajišťovány přímo SÚRAO. Další kontroly na úložišti provádí pravidelně SÚJB.

Helena Janečková, oddělení komunikace SÚRAO

Pro další informace:

Ing. Vítězslav Duda, MBA

ředitel SÚRAO

Tel: 602 220 803

E-mail: duda@surao.cz

Správa úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) je organizační složka státu zřízená na základě § 26 zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon). Posláním SÚRAO je zajišťovat bezpečné ukládání radioaktivních odpadů v souladu s požadavky na jadernou bezpečnost a ochranu člověka i životního prostředí.